

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 25/2006
31.7.2006

KIRKKOLAIN UUDET KIELISÄÄNNÖKSET

Kirkkolain kielisäännökset on uudistettu 21.7.2006 annetulla kirkkolain muutoksella, joka on julkaistu Suomen säädöskokoelman numerolla 621/2006. Säännökset sekä Hallituksen esitys niiden muuttamiseksi ovat luettavissa sähköisesti säädöstietopankissa osoitteessa www.finlex.fi.

Kirkkolain muutokset tulevat voimaan 1.9.2006. Ne muodostavat yhden kokonaisuuden kirkkojärjestyksen kielisäännösten muutosten kanssa, joita on selostettu Kirkkohallituksen yleiskirjeessä 24/2006. Kirkkojärjestyksen muutokset ovat tulleet voimaan jo 1.8.2006.

Kielilainsäädännön uudistuksesta on tiedotettu seurakunnille Kirkkohallituksen yleiskirjeellä 43/2003. Yleiskirjeen liitteessä 2 on selostettu kielilain (423/2003) sisältöä tarkemmin. Mitä selostuksessa on sanottu kunnasta, koskee vastaavasti seurakuntaa ja seurakuntayhtymää.

Seuraavassa selostetaan lyhyesti kirkkolain uusien säännösten sisältöä. Yksityiskohtaiset perustelut ovat Hallituksen esityksessä ja kielilain perusteluissa sekä edellä mainitussa yleiskirjeessä.

3 luku

3 §. Seurakuntajako

Pykälän uudeksi 3 momentiksi on siirretty entinen 7 § sellaisenaan ilman muutoksia.

5 §. Seurakunnan ja seurakuntayhtymän kieli

Pykälä on kirjoitettu uudelleen, mutta sisällöltään se on säilynyt pääpiirteissään ennallaan.

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän kielellisessä määrittelyssä ei ole tapahtunut muutoksia, vaan se noudattaa kunnan kielellistä asemaa entiseen tapaan. Myös muita kuin suomenkielisiä tai ruotsinkielisiä seurakuntia voidaan perustaa. Kirkkohallitus määrää tällaisen seurakunnan jäsenyyshedellytyksistä

Saamelaisten kotiseutualueella kokonaan tai osittain olevat seurakunnat ovat kaksikielisiä siten, että niissä noudatetaan, mitä saamen kielestä kirkkolaisissa ja kirkkojärjestyksessä säädetään.

Kirkkohallitus määrää joka viides vuosi, mitkä seurakunnat ovat suomenkielisiä tai ruotsinkielisiä ja mitkä kaksikielisiä.

7 §. Kirkon ja hiippakunnan viranomaisen kieli

Kirkolliskokous, piispainkokous, kirkkohallitus ja sen alaiset toimielimet sekä kirkon työmarkkinailaitos ovat kaksikielisiä viranomaisia.

Hiippakunnan viranomaiset ovat yksikielisiä, jos hiippakuntaan kuuluu vain yksikielisiä seurakuntia, ja kaksikielisiä, jos siihen kuuluu vähintään yksi kaksikielinen seurakunta. Kaksikielinen tuomiokapituli voi kuitenkin toimia seurakunnan kielellä, kun se hoitaa yksikielisen seurakunnan hallintoon liittyviä tehtäviä.

8 §. Kirkollishallinnossa noudatettavat kielisäännökset

Tämä pykälä määrittelee kielilain ja saamen kielilain asiallisen soveltamisalan kirkollishallinnossa ja on sen vuoksi kirkollisten kielisäännösten ydinpykälä.

Kirkollishallinnossa noudatetaan, jollei kirkkolaisissa toisin säädetä, soveltuvien osin, mitä *kielilaisissa* säädetään

- oikeudesta käyttää suomen tai ruotsin kieltä viranomaisissa
- asian käsittelykielestä viranomaisissa
- toimituskirjan ja muun asiakirjan kielestä
- kielellisten oikeuksien turvaamisesta
- viranomaisten työkielestä
- yleisessä tiedottamisessa käytettävästä kielestä
- kielellisten oikeuksien edistämisestä

Mitä kielilaisissa säädetään valtion viranomaisista, koskee soveltuvien osin kirkon ja hiippakunnan viranomaisia, ja mitä kunnallisista viranomaisista, koskee vastavasti soveltuvien osin seurakunnan ja seurakuntayhtymän viranomaisia.

Mitä *saamen kielilaisissa (1086/2003)* säädetään valtion viranomaisista, koske soveltuvien osin Oulun hiippakunnan tuomiokapitulia ja hiippakuntavaltuustoa, ja mitä kunnan viranomaista, koskee soveltuvien osin saamelaisten kotiseutualueella kokonaan tai osittain olevia seurakuntia.

6 luku

1 §. Viranhaltijat ja työntekijät

Viranhaltijoilta vaadittavasta kielitaidosta säädetään kirkkojärjestyksessä ottaen huomioon, mitä kirkkolain 3 luvun 7 ja 8 §:ssä ja 4 luvun 4 §:ssä säädetään. Kirkkojärjestyksen säännökset ovat 6 luvun 8b – 8d §:ssä ja niitä on selostettu edellä mainitussa yleiskirjeessä 24/2006.

Kielitaitoa koskevasta kelpoisuusvaatimuksista voidaan myöntää erivapaus erityisestä syystä. Tällainen erityinen syy on osoitettava ja perusteltava huolellisesti. Erivapauden myöntää seurakunnan ja seurakuntayhtymän papin, lehtorin ja kant-

torin viran osalta tuomiokapituli ja muun viran osalta se viranomainen, jonka toimivaltaan viran perustaminen kuuluu. Seurakunnassa tämä viranomainen on kirkkovaltuusto ja seurakuntayhtymässä yhteinen kirkkovaltuusto, ellei viran perustamista perussäännöllä ole uskottu seurakuntaneuvostolle.

Viranomaisen on koulutusta järjestämällä ja muilla henkilöstöpoliittisilla toimilla huolehdittava siitä, että sen henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaisen tehtävien hoitamiseksi kielilaissa, saamen kielilaissa ja muussa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Voimaantulossäännös

Kirkkolain muutokset tulevat voimaan 1.9.2006.

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei viranomaisen asianosaisen oikeutta ja etua silmällä pitäen muuta päätä.

Tuomiokapitulin aikaisempi päätös seurakuntien kielellisestä jaotuksesta pysyy voimassa päätöksessä olevan määräajan loppuun, minkä jälkeen kirkkohallitus antaa uuden päätöksen 3 luvun 5 §:n 4 momentin nojalla.

Lisätietoja antavat:

kirkkoneuvos Matti.Halttunen@evl.fi, puh. (09)1802 203

hallintopäällikkö Mikko.Tahkanen@evl.fi, puh. (09)1802 223

kirkkohallituksen sihteeri Katri.Kuuskoski@evl.fi, puh. (09)1802 221

KIRKKOHALLITUS

Risto Junttila

Matti Halttunen